

HOE MAAK JE EEN LEGAL COMPLIANT COOKIEBANNER VOLGENS DE GBA?

Onze bevindingen
bij de checklist
van de GBA

P.2

Uitgebreid met tips
en visualisaties
door Sirius Legal

P.7

Accept >

< Decline

RICHTLIJNEN VOOR HET CORRECT GEBRUIK VAN COOKIES

Ook al schreeuwt de digitale wereld over het uitfaseren van third party cookies in 2024, toch staan we even stil bij de recente richtlijnen van de Belgische Gegevensbeschermingsautoriteit over het gebruik van cookies. Hoe dan ook zullen first party cookies blijven bestaan en zal je voor het gebruik van alternatieve technologieën zoals Server Side Tracking ook nog steeds toestemming moeten vragen. Het cookieverhaal blijft dus relevant, de vraag is in welke mate het in de toekomst nog cookies zullen zijn natuurlijk ...

Op een paar details na is er eigenlijk weinig nieuws onder de zon, deze richtlijnen pasten we al enkele jaren toe in onze adviezen. Toch hebben we 2 belangrijke wijzigingen gedaan aan onze cookiebanner.

We nemen je even mee door de belangrijkste aandachtspunten uit de richtlijnen. De checklist van de GBA kan je [hier](#) voor de volledigheid raadplegen.

Voorafgaande toestemming

■ Voor niet strikt noodzakelijke cookies heb je steeds voorafgaande toestemming nodig. Dat wisten we uiteraard al. **Geen woord over de analytische cookies** die je in bepaalde landen wél mag plaatsen zonder voorafgaande toestemming, mits je aan bepaalde zaken kan voldoen zoals het volledig anonimiseren van data. Een spijtige zaak voor de Belgische e-commerce sector, want door een afwijkende toepassing van een Europese wet ontstaan er concurrentiële nadelen tussen landen.

Vrije toestemming

Dit stukje verdient wel even je aandacht!

■ Je mag **geen cookiewalls** gebruiken. Dit wil voornamelijk zeggen dat jouw website toegankelijk moet blijven voor je bezoekers, ook al maken ze niet meteen een keuze qua consent. Je kan hen dus niet dwingen om meteen een consent te geven om vervolgens pas verder te kunnen surfen.

Sirius Legal is een jong, innovatief en digitaal advocatenkantoor in Mechelen en Brussel.

Data protection en privacy is al 13 jaar lang het hart van onze onderneming en wij adviseren vele bedrijven, groot of klein, lokaal of internationaal, ...

Wij zijn legal partner van Becom, FeWeb, UBA en Eventplanner.

Voor cookie compliance werken we samen met onze technische partner Fightclub, een branding & performance agency.

SIRIUS.LEGAL
BUSINESS LAW FIRM

■ Voorzie je een knop “alle cookies aanvaarden”, dan moet je op dezelfde laag ook een knop plaatsen met “**alle niet strikt noodzakelijke cookies weigeren**” (of een copy variant met dezelfde functionaliteit, want dit is wel erg lang voor een button). Dit puntje is nieuw en wij hebben er noodgedwongen onze cookiebanner voor aangepast. Niet elke gegevensbeschermingsautoriteit is het hier over eens, maar goed, wij trekken voortaan het standpunt van de GBA door in onze cookieadviezen.

■ **No nudging:** je mag geen gebruik maken van deceptive design om gebruikers in een bepaalde richting te sturen. De knoppen in je cookiebanner moeten op een gelijkwaardige manier gebracht worden qua kleur, grootte en vormgeving.

NO NUDGING! GELIJKWAARDIGE KNOPPEN

Goed dat dit nog eens benadrukt wordt, want dit wordt absoluut nog niet gerespecteerd. Het is verbazingwekkend hoeveel nudging varianten er bestaan, alles om toch maar die cookie consent te bemachtigen!

Specifieke toestemming

■ **Per specifiek doeleinde** van een cookie moet je **afzonderlijk** (al dan niet) **toestemming** verkrijgen. Daarvoor gebruik je duidelijke en afgebakende categorieën voor de verschillende cookiedoelinden. Die zijn intussen wel bekend: strikt noodzakelijke cookies, functionele cookies, analytische cookies, marketing cookies én sociale media cookies.

Je moet deze categorieën minstens in de 2de laag van je cookiebanner tonen: dus best achter je knop “cookie instellingen” of “pas je cookievoorkeuren aan”.

Let op: de GBA zegt expliciet dat cookies die gebruikt worden om pagina’s te delen, liken of volgen op sociale media NIET hetzelfde doel hebben als reclame/profiling. Dit impliceert dat je dus best een aparte categorie voorziet voor sociale media cookies (als je die uiteraard nog gebruikt).

■ **Gebruik dezelfde cookie niet voor meerdere doeleinden.** Dat klinkt eenvoudig, maar dat heb je niet altijd in de hand natuurlijk. Een mooi voorbeeld zijn de cookies van Google Analytics. Je kan deze cookies gebruiken voor puur analytische doeleinden, maar ook voor marketing doeleinden indien je werkt met retargeting audiences, Google ads, etc.

Google Analytics biedt binnen haar cookiearsenaal echter geen aparte cookie voor het opbouwen van retargeting audiences of het koppelen van je Google ads data aan Google Analytics. Wat de GBA vraagt kan je dus moeilijk naleven zonder extra development of je moet er al Google Consent Mode tussen plaatsen die perfect kan zorgen voor aparte datastreams die in functie van de consent geactiveerd worden.. Maar dan nog... het blijft 1 cookie die je noodgedwongen best in de strengst mogelijke categorie plaatst, marketing dus. Vaarwel analytics data...

■ Je moet de mogelijkheid bieden om **per partner** het gebruik van cookies al dan niet te aanvaarden. Dit mag gebeuren in een lagere “laag” en moet dus niet meteen in het eerste scherm van de cookiebanner gebeuren. Oef! Heel veel cookiebanners hebben deze optie niet vandaag de dag. Ook al dachten we dat het de goede richting uit ging met de cookiebanners, op dit punt zullen veel websites alsnog de mist ingaan...

Geïnformeerde toestemming

Dat je toestemming moet verkrijgen op een geïnformeerde manier is één van de hoekstenen van de GDPR en van de cookieregels uit het Wetboek Economisch Recht en is uiteraard erg belangrijk. Maar als we het lijstje van “**verplichte vermeldingen**” in de eerste “laag” van de cookiebanner moeten volgen, dan gaan het nog even heel GROTE cookiebanners worden.

■ Je moet duidelijk en beknopt de verschillende doeleinden weergeven waarvoor je toestemming vraagt. Liefst in het vet, of in bullet points. Grotere websites met veel cookies mogen dus een lap tekst in hun cookiebanner beginnen steken. Voor 5 categorieën het doeleinde omschrijven? Wie gaat dat lezen? Creatievelingen gaan de omschrijving vast zo summier maken dat ze het doel van “geïnformeerde toestemming” dan weer voorbij schiet? Wij hebben onze copy aangepast, maar vragen ons af wie dit allemaal zal lezen?

VERMELDING VAN HET AANTAL PARTNERS!

■ Je moet de identiteit van de entiteit die verantwoordelijk is voor het plaatsen of uitlezen van cookies weergeven. Daarbij moet je ook het **aantal partners** vermelden en een hyperlink naar de volledige lijst per categorie. Dit is nieuwe informatie, maar een begrijpelijk punt van de GBA. Nieuwssites en bijvoorbeeld de website van Live Nation delen je data met onnoemelijk veel partners. De concrete vermelding van het aantal partners is in zo’n geval wel een eye-opener.

De cookiebanner van Live Nation begint als volgt: “**wij en onze 624(!) partners**”... Wel, dat is bewustmaking, dat is geïnformeerd, en dat is vooral schrikken en angstig je schuivertjes nagaan.

■ Je moet aangeven hoe cookies aanvaard of geweigerd kunnen worden en wat de gevolgen van een weigering of aanvaarding inhouden. Daarnaast moet je vermelden hoe een gebruiker zijn toestemming vlot kan aanpassen of intrekken.

Tot slot voorzie je in een lagere laag (dus niet meer in het eerste scherm) **een volledige lijst van de gebruikte cookies**, opgelijst per categorie en voor elke cookie het doeleinde, de bewaartermijn en de ontvangers (of iets duidelijker, de uitgever van de cookie).

CONSENT LEVENSDUUR VAN 6 MAANDEN

Actieve, ondubbelzinnige toestemming

■ Je mag onder geen voorwaarde **toestemming afleiden uit een aantal handelingen** van de surfer zoals bijvoorbeeld het sluiten van de cookiebanner zonder voorkeuren te hebben aangegeven of door verder te surfen op de website zonder voorkeur te hebben aangegeven.

■ Je mag **geen vooraf aangevinkte vakjes** gebruiken om toestemming te gebruiken. Alle sliders of tick boxes staan dus standaard uit, met uitzondering van de categorie strikt noodzakelijk.

■ Een cookie consent staat volledig los van de aanvaarding van algemene voorwaarden of een privacy policy. In alle cookiescans die we tot hiertoe deden zijn we dit gelukkig nog nooit tegengekomen...

Intrekking toestemming

■ Je moet de functionaliteit aanbieden om cookietoestemmingen even eenvoudig weer in te trekken als ze te geven. Dat doe je via een **knop** die **permanent beschikbaar** is, op alle pagina's dus. Meestal vind je zo'n knop in de footer van een website, of in de vorm van een floating icoontje.

■ Je moet ook meteen gevolg kunnen geven aan het intrekken van een cookieconsent, dus je functionaliteit moet **technisch** ook echt werken. Gelukkig doen de meeste Consent Management Tools dat wel erg juist, maar het is wel de moeite om dit regelmatig eens te **testen**.

Verantwoordingsplicht

Het is de eerste keer dat de GBA zich uitsprekt over de duur van een cookie consent. Eenmaal consent gegeven is, zou die slechts voor **6 maanden** mogen gelden. Hou hier dus rekening mee bij de set-up van je cookiebanner. Elke 6 maanden zou je cookiebanner opnieuw moeten verschijnen voor een terugkerende gebruiker en staan opnieuw al zijn cookievoorkeuren standaard uit. In de meeste CMP's kan je de consent levensduur makkelijk aanpassen.

In het kader van de **documentatieplicht** (onder GDPR hou je informatie bij die aantoon hoe je toestemmingsmechanisme (zoals een banner) werd aangepast doorheen de tijd, bewaar je de voorgaande versies van je cookiebeleid en geef je je cookiebeleid een datum én versienummer). Opnieuw, een goede CMP houdt een **history log** bij van alle deploys van je cookiebanner.

Geen toestemming nodig?

Enkel voor de categorie strikt noodzakelijke cookies heb je geen toestemming nodig, dat wisten we al natuurlijk. Nu maken veel website eigenaars en marketeers er een kunst van om zoveel mogelijk cookies onder deze categorie te steken om op deze manier, weliswaar ongeoorloofd, toch automatisch een consent te verkrijgen.

Volgens de GBA vallen enkel dit type cookies onder de categorie strikt noodzakelijk:

- load balancing sessiecookies
- taalkeuze cookies (dit moet iets communautair zijn, wij hadden deze eerder bij functionele cookies gezet...)
- winkelmandje cookies
- cookies die je cookievoorkeuren bewaren
- cookies die noodzakelijk zijn om een uitdrukkelijk gevraagde dienst te leveren

De complexiteit om dit alles na te leven

We zijn natuurlijk blij met deze concrete richtlijnen van de GBA en zullen onze cookie compliance adviezen zeker bijsturen. Maar het blijft een complexe materie en sommige aandachtspunten zijn praktisch gezien niet altijd uitvoerbaar. Er zijn natuurlijk wel goede CMP's op de markt, maar ze zijn lang niet altijd eenvoudig in gebruik en set-up.

DE MENING VAN ONZE COOKIE EXPERTEN

Vooraf het weergeven van de lijst van partners, het afficheren van een up-to-date cookietabel en de tonnen informatie die je in de eerste laag van je cookiebanner moet vermelden zijn op zijn zachtst gezegd een serieuze uitdaging. Ook de documentatieplicht, die we uiteraard begrijpen onder GDPR, is voor veel bedrijven nét weer dat administratieve taakje te veel. Gelukkig houdt een goede CMP dat tegenwoordig netjes bij en evolueren ze dus ook met de opgelegde richtlijnen.

Lang leve de Cookie Manager? Maar is die job straks niet met uitsterven bedreigd? First party cookies zullen blijven bestaan natuurlijk, maar ook daar heb je consent voor nodig.

Straks gaan al die cookies gewoon onder de radar via server side tracking, fingerprinting of andere technieken. Maar laat je niet verleiden, ook voor deze praktijken heb je consent nodig en zal je dus ook de "cookiewet" én GDPR moeten naleven. Dus jammer maar helaas, met het einde van de third party cookies verdwijnen de cookiebanners dus nog niet...

VRAGEN OVER COOKIES? CHECK ONZE WEBSITE VOOR MEER CONTENT OF CONTACTEER ONZE COOKIE EXPERTEN!

info@siriuslegal.be

+32 2 721 13 00

Do's en don'ts: praktische voorbeelden

**Weigerknop in
de eerste laag**

Welkom bij Sirius Legal

Lorem ipsum dolor sit amet

[Privacy en cookie policy](#)

Cookie
voorkeuren

Aanvaard alle
cookies

NIET MEER JUUST!

Welkom bij Sirius Legal

Lorem ipsum dolor sit amet

[Privacy en cookie policy](#)

Cookie
voorkeuren

Weiger alle
cookies

Aanvaard alle
cookies

ZEKER JUUST!

Do's en don'ts: praktische voorbeelden

Geen vooraf
aangevinkte
keuzevakjes

 Welkom bij Sirius Legal

Lorem ipsum dolor sit amet
Privacy en cookie policy

☒ Strikt noodzakelijk	Weiger alle cookies
☒ Functioneel	Aanvaard alle cookies
☒ Statistisch	Cookie voorkeuren
☒ Marketing	

FOUT, enkel de categorie strikt noodzakelijk mag vooraf aangevinkt zijn

 Welkom bij Sirius Legal

Lorem ipsum dolor sit amet
Privacy en cookie policy

☒ Strikt noodzakelijk	Weiger alle cookies
☐ Functioneel	Aanvaard alle cookies
☐ Statistisch	Cookie voorkeuren
☐ Marketing	

HELEMAAL JUUST!

Do's en don'ts: praktische voorbeelden

Vermomde weigeropties

Welkom bij Sirius Legal

Net als andere websites, maken wij ook gebruik van cookies. Sommige cookies zijn noodzakelijk om onze website correct te laten functioneren en daarom plaatsen wij ze automatisch. Je kan echter je cookie instellingen hier wijzigen.

[Privacy en cookie policy](#)

**AANVAARD ALLE
COOKIES**

FOUT, link is niet onderlijnd én alle aandacht wordt gevestigd op de groene button.

Welkom bij Sirius Legal

Net als andere websites, maken wij ook gebruik van cookies. Sommige cookies zijn noodzakelijk om onze website correct te laten functioneren en daarom plaatsen wij ze automatisch. Je kan echter je cookie instellingen hier wijzigen.

[Privacy en cookie policy](#)

**AANVAARD ALLE
COOKIES**

FOUT, link is aanwezig, maar alle aandacht wordt gevestigd op de groene button.

Do's en don'ts: praktische voorbeelden

Nudging door kleuren & contrasten

Welkom bij Sirius Legal

Lorem ipsum dolor sit amet!

[Privacy en cookie policy](#)

AANVAARD ALLE COOKIES

[Keuzemenu](#)

**WEIGER
ALLE COOKIES**

FOUT, de aandacht gaat naar de full consent knop (grootte, kleur), keuzemenu is slechts een link, button cookie weigeren schrikt af.

Welkom bij Sirius Legal

Lorem ipsum dolor sit amet!

[Privacy en cookie policy](#)

Cookie
voorkeuren

Weiger alle
cookies

Aanvaard alle
cookies

JUIST, de knoppen zijn visueel gelijkwaardig, zowel qua kleur, grootte als typfont

Do's en don'ts: praktische voorbeelden

Valse strikt noodzakelijke cookies

Jouw cookievoorkeuren

Lorem ipsum dolor sit amet

[Privacy en cookie policy](#)

Cookievoorkeuren beheren

Strikt noodzakelijke cookies

Noodzakelijke cookies zijn nodig om onze website correct te laten werken. Ze dienen bijvoorbeeld voor de paginavigatie of om de toegang tot beveiligde gedeelten van onze website af te schermen. Daarnaast worden ze ook gebruikt om te meten hoeveel bezoekers er op onze website komen en welke pagina's die bezoekers het meest interessant vinden.

Jouw cookievoorkeuren

Lorem ipsum dolor sit amet

[Privacy en cookie policy](#)

Cookievoorkeuren beheren

Strikt noodzakelijke cookies

Noodzakelijke cookies zijn nodig om onze website correct te laten werken. Ze dienen bijvoorbeeld voor de paginavigatie of om de toegang tot beveiligde gedeelten van onze website af te schermen.

Analytische cookies

Analytische cookies zijn nodig om te meten hoeveel bezoekers er op onze website komen en welke pagina's die bezoekers het meest interessant vinden.

FOUT, analytics cookies zijn vermomd onder de categorie "strikt noodzakelijk", terwijl hier expliciete toestemming voor nodig is.

JUIST, de categorie "strikt noodzakelijk" bevat de juiste cookies, voor analytics cookies wordt toestemming gevraagd via aparte categorie.

Do's en don'ts: praktische voorbeelden

Icoon of button om
toestemming weer
in te trekken

SIRIUS.LEGAL
BUSINESS LAW FIRM

SIRIUS.SHOP

Leg eens een advocaat in je winkelmandje

PERSOONLIJK JURIDISCH ADVIES
AAN EEN VASTE PRIJS

BESTEL ONS HIER

Als professional zoek je naar de beste omkadering en betrouwbare experts die meteen vertellen waar je aan toe bent...

SIRIUS.LEGAL
BUSINESS LAW FIRM

SIRIUS.SHOP

Leg eens een advocaat in je winkelmandje

PERSOONLIJK JURIDISCH ADVIES
AAN EEN VASTE PRIJS

BESTEL ONS HIER

Als professional zoek je naar de beste omkadering en betrouwbare experts die meteen vertellen waar je aan toe bent...

**Wijzig cookie
voorkeuren**

Website footer

JUIST, gebruik van floating cookie om de voorkeuren te wijzigen. Wel belangrijk dat deze op elke pagina staat en bij hover state ook een verduidelijkende tekst toont.

JUIST, er staat een duidelijke knop in de website footer (en dus op elke pagina) om je voorkeuren te wijzigen

**Niet officiële tip
(van de diëtist)**

**Cookie minimalisatie geeft
sneller het gewenste resultaat**

